GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 123. *Mercurĭ 18 (30) Iulie* **1884.**

Brașovŭ în 17 (29) Iulie.

Cestiunea regulărei granițelorŭ dintre Austro-Ungaria și România părea a fi aprópe de resolvarea ei, într'unŭ modŭ definitivŭ și în bună înțelegere. In timpulŭ din urmă însĕ se ivi o nouă controversă între delegații românĭ și ungurĭ din comisiunea pentru delimitarea granițelorŭ, care nu se va puté aplaná ușorŭ.

Acéstă comisiune își continuă lucrările în liniște și nu cetiamŭ în timpulŭ din urmă despre dênsa, decâtŭ scurte însciințărĭ, că membrii ei au terminatŭ lucrările lorŭ la punctulŭ cela și au plecatŭ la punctulŭ celălaltŭ, séu că pe timpulŭ petrecerei lorŭ în ceea séu ceea localitate au fostŭ bine primițĭ și ospĕtațĭ de căpeteniile civile și militare, cândŭ étă că ne pomenimŭ c'unŭ comunicatŭ, publicatŭ în fóia oficiósă „Ungarische Post,“ care ne indică cu puține cuvinte, că póte totŭ ce s'a lucratŭ de cătră comisiunea ungaro-română sĕ fi fostŭ numai o ostenélă zădarnică.

Delegații românĭ — ne spune numita fóie, — în véra trecută când s'a constituitŭ comisiuinternațională de delimitare, n'au făcutŭ nicĭ o observare la aceea, că în comisiune a fostŭ representată numai Ungaria, ear nu monarchia austro-ungară. Când s'au reînceputŭ însĕ lucrările în anulŭ acesta delegații românĭ au declaratŭ, că nu potŭ sĕ între în tratărĭ și negoțiărĭ cu representanții Ungariei, deórece dorescŭ se negoțieze *numai cu delegații monarchiei austro-ungare* asupra regulărei graniței ungaro-române. Pe basa acestei declarărĭ delegații românĭ au și refusatŭ de a subscrie protocolulŭ lucrărilorŭ.

In urma acésta cei doi președințĭ ai delegațilorŭ ungurĭ și românĭ s'au adresatŭ prin telegrafŭ la guvernele lorŭ cerêndŭ instrucțiunĭ speciale. Din partea guvernului românŭ delegații României, au primitŭ îndată avisulŭ de a continuá negoțiările pe basa, pe care au fostŭ purtate pân'acum. Delegații ungurĭ însĕ n'au primitŭ încă până aḍi rĕspunsŭ dela guvernulŭ ungurescŭ, respective dela ministeriulŭ de esterne din Viena.

Comunicatulŭ fóiei oficióse din Peșta se înțelege că a făcutŭ sânge rĕu între Ungurĭ și mai alesŭ foile opoziționale s'au folositŭ de ocasiune spre a arĕtá trista situațiune, în care se află Ungaria, în lipsa de independență, când nicĭ granițele nu și le póte regulá singură fără consemțĕmêntulŭ guvernului centralŭ.

„Pesti Naplo“ se încércă a dovedí într'unŭ articulŭ, că părerea delegațilorŭ României, după care regularea fruntariielorŭ nu este o afacere interióră a Ungariei, ci o afacere internațională a monarchiei austro-ungare, nu e dréptă.

Spre a-și ajunge scopulŭ mai curêndŭ numitulŭ ḍiarŭ sĕ întemeiéză pe tesa, că „între Austria și Ungaria nu esistă nicĭ o comuniune teritorială.“ O asemenea comuniune nu recunósce nicĭ sancțiunea pragmatică, nicĭ pactulŭ dela 1867. „Peşti Napló“ admoniéză pe Ungurĭ, ca se fie cu mare atențiune la ceea ce face armata, diplomația și curtea, pentru că acestorŭ trei factorĭ le place a confundá Austria cu Ungaria și a vorbí de „patria comună,“ de „unitatea monarchiei,“ de „interese ale statului comunŭ“ și alte de aceste.

Contra tuturorŭ acestorŭ espresiunĭ protestéză foia opozițională, care nu recunósce nicĭ unitatea monarchiei, ci numai aceea, că avemŭ unŭ Domnitorŭ comunŭ, care póte avé însĕ și mai multe staturĭ și guverne decâtŭ are aḍi. Așa nicĭ Bosnia nu e țéră comună și nicĭ nu scie a cui e în adevĕrŭ, dér decâtŭ sĕ fie comună, mai bine, dice, sĕ o cinstimŭ Austriei.

Aceste sunt espectorările lui „Pesti Naplo.“ Noi nu înțelegemŭ cum se póte uní principiulŭ uniunei personale, la care se închină elŭ, cu faptulŭ uniunei reale. Până când va sustă acésta uniune reală și până când monarchia va avé numai unŭ ministru de esterne la Viena, „Pesti Naplo“ trebue sĕ se împace cu idea, că la acte, cum este acela alŭ regulării fruntarielorŭ austro-ungare, se cere și iscălitura acestui ministru, ca se fie valide.

Décă delegații românĭ n'au făcutŭ mai multe dificultățĭ, causa póte fi, că nu sunt prea încântați de lucrările rectificărei, carĭ, după cum asigură „Ung. Post,“ a ieșitŭ până acum numai în favorulŭ Ungariei.

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Agramŭ, 29 Iulie. — Poliția a interḍisŭ vênḍarea cu numĕrulŭ a ḍiarelorŭ „Sloboda“, „Rici“, „Pozorŭ“.

Londra, 29 Iulie. — Erĭ conferența a ținutŭ o ședință, care a duratŭ 3 óre; după aceea a fostŭ amânată pe astăḍi, plenipotențiariĭ se céră instrucțiunĭ de la guvernele lorŭ.

Paris, 29 Iulie. — Guvernulŭ în consonanță cu camera a hotărîtŭ a renunța la revisuirea articulului 8 alŭ constituțiunii, spre a puté astfeliu restabilí înțelegerea cu senatulŭ. Camera a discutatŭ ordinea ḍilei fără sĕ interviă nicĭ unŭ incidentŭ.

Toulon, 28 Iulie. De aséră până aḍi diminéță au muritŭ aicĭ 14 ér în Marsilia 18 persóne de choleră.

Cronica ḍilei.

Din Cristurŭ ni se scrie, că învĕțătorii românĭ s'au adunatŭ și în anulŭ acesta, sĕ asculte acolo cursurile de limba maghiară, impuse prin lege. Ca totdeuna s'a constituitŭ și acuma „Societatea“ înființată pentru schimbarea de idei în limba mamei, pentru citirea de lucrărĭ făcute de învĕțătorii noștri, și pentru punerea la cale a tuturorŭ trebilorŭ, ce-i privescŭ pe ei, câtŭ stau la Cristurŭ. Îi felicitămŭ!

*

Din Aradŭ ni se scrie, că apele Mureșului au începutŭ a crește din pricina ploilorŭ celorŭ marĭ dela munte. Ómenii se temŭ, sĕ nu se reverse peste zăgazurĭ.

*

Societatea pentru fondŭ de teatru românŭ își va ține adunarea sa în 27 și 28 Septembre st. n. și nu în 28 și 29 Augustŭ după cum se hotărîse la adunarea din anulŭ trecutŭ dela Lipova. Adunarea va fi la Aradŭ.

*

In Buciumŭ, satŭ românescŭ pe țera Oltului. au desgropatŭ ómenii cadavrulŭ unei femei, pe care o bănuiau că a fostŭ strigoică. Ei i-au înțepatŭ inima cu unŭ acŭ și i-au pusŭ în gură o potcóvă, grâu și tămâie, ca sĕ se pótă face țĕrînă și sĕ nu se mai pótă ridica din grópă. Se făcu cercetărĭ judecătorescĭ.

*

M. Sa a dăruitŭ pentru ḍidirea bisericei gr. cat. din Bala archidiecesa Blașiului, 200 fl. pentru biserica din Băbuțĭ, diecesa Gherlei, 100 fl.

*

La balulŭ ce se va dá la băile din Stoicenĭ în favórea fondului Asociațiunei transilvane române și a scólei din Lăpușulŭ-ungurescŭ cu ocasiunea adunărei gen a despărț. XII alŭ Asociațiunei, la 10 Augustŭ st. n. a. c. s'au trămisŭ deja învitările. Balului va premerge o representațiune teatrală dirigeată de învĕțătorulŭ Sim. Moldovanŭ și de regisorulŭ Ioanŭ Grecu, după următórea programă: Se va juca: I. *Paracliserulŭ séu Florinŭ și Florica*, operetă în I. actŭ de V. Alexandri. Persónele: 1. Florinŭ, tênĕrŭ țĕranŭ. Ioanŭ Diuganŭ. 2. Florica, tênĕră orfană Ludovica Diugan. 3. Colivescu, paraclisierulŭ. Vasile Chiță. II. *Cârlanii*, vodevilŭ în I. actŭ de C. Negruzi. Persónele: 1. Leonescu, fiulŭ boerului proprietarŭ. I. Diuganŭ. 2. Mironŭ. țĕranŭ fruntașŭ. Ioanŭ Svageu. 3. Terente, țĕranŭ fruntașŭ. Vasile Chița. 4. Domnica, lui Miron. Flórea Diuganŭ. 5. Vochița, femeia lui Terente. Ludovica Diuganŭ. Inceputulŭ representațiunei la 8 óre séra. Prețulŭ întrării pentru teatru și balŭ de persónă 1. fl. de familiă 2 fl. v. a.

*

Scrisesemŭ, că celŭ ce a furatŭ cele 27,000 fiorinĭ dela gara din Clușiu, se chiamă Silling. Acum s'a arestatŭ și drăguța lui, tocmai cândŭ voia sĕ plece din Praga la băi la Carlsbad. La ea s'au găsitŭ 1000 fl. despre carĭ se crede că suntŭ din cei 1500 fl. ce nu s'au pututŭ descoperi până acum. Negășițĭ arŭ mai fi déră numai 500 fl.

*

Starea sĕmĕnăturilorŭ în Ungaria e bună. Grâulŭ pusŭ mai de vreme e și bogatŭ la spică și mare la grăunte. Cele puse mai târḍiu au suferitŭ din causa arșiței. Orzulŭ în multe locurĭ s'a plecatŭ și a suferitŭ puținŭ de ploile cele dese. Ovĕsulŭ e peste așteptare bunŭ. Cu curuzulŭ (păpușoiulŭ) a rĕmasŭ îndĕrĕtŭ prin unele locurĭ. Pagubĭ mai marĭ au causatŭ ploile și furtunile în doue comitate, în Neutra și Carașŭ-Severinŭ; în comitatele Bihorului și Sobolciului se sémte lipsa de lucrătorĭ.

*

Lucrătorii slovenĭ din Gorița (Görtz) au voitŭ sĕ aranjeze mai ḍilele ăstea o festivitate. Programa acestei festivitățĭ a produsŭ însĕ mare iritațiune în poporațiunea italiană, așa că autoritățile au fostŭ silite sĕ oprescă serbarea, ce a trebuitŭ sĕ se amâne.

*

Richard Bamberger, fiulŭ renumitului Dr. Heinrich Bamberger dela universitatea din Viena a dispărutŭ de doue sĕptămânĭ, fără sĕ se scie unde. Tinĕrulŭ medicinistŭ a plecatŭ cu trenulŭ spre Gaming și nu s'a mai înapoiatŭ. Profesorulŭ Dr. Bamberger îngrijatŭ încunosciință poliția despre perderea fiului sĕu. Acésta îlŭ căută mereu fără ca sĕ-i fi pututŭ da de urmă până acum. Fratele sĕu celŭ mai mare cu alțĭ câțĭ-va prietenĭ îlŭ caută asemenea.

*

Impĕratulŭ Germaniei Wilhelm, va plecá în 5 Augustŭ st. n. din Gastein cătră Salzburg; în 6 Augustŭ se va întâlni cu împĕratulŭ Austriei în Ischl și în 7 Augustŭ va plecá cătră Berlin.

*

Vaporulŭ „Aniuta,“ a fostŭ apucatŭ de furtună pe Volga și a fostŭ cufundatŭ, nu departe de Barmen. S'au înecatŭ vre-o 20 de persóne.

*

Căpitanulŭ *Iohn Traynor* are de gândŭ sĕ trécă oceanulŭ atlanticŭ cu o barcă numai de 17 urme de lungă. Călătoria a început'o în 7 ale lunei acesteia și-i va trebui, după calculele lui, cam 100 de ḍile, până sĕ ajungă în Europa. De-ale traiului și-a a luatŭ sĕ-i ajungă pe șese lunĭ. A plecatŭ din Newhaven din America.

*

Tratatulŭ abisinicŭ-englesŭ, ratificatŭ în 12 Iulie st. n pentru oprirea *negoțului cu sclavĭ* în *Abisinia* se pune în practică. Ion Negus promite prin elŭ, că va împedecá în țera sa orĭ ce încercare de-a se mai vinde sclavii; mai promite, că va luá sub scutulŭ sĕu pe cei eliberațĭ și că va pedepsí aspru orĭ ce încercare de-a mai pune în jugulŭ sclăviei pe acei nefericițĭ ómenĭ.

*

Consiliulŭ comunalŭ din Belgradŭ a votatŭ pentru primarŭ unŭ salarŭ de 12,000 dinarĭ. Se crede, că primarŭ va fi alesŭ Dragomirŭ Rajovicĭ, membru alŭ curţii de casaţiune.

Manifestulŭ studenţilorŭ croaţĭ.

Dămŭ locŭ mai la vale manifestului, ce l'au primitŭ studenţii croaţĭ în adunarea lorŭ dela 13 Iuliu şi care, după ce a fostŭ publicatŭ în organulŭ lui Starcevicĭ „Sloboda," a pricinuitŭ urmărirea şi pedepsirea aspră a studenţilorŭ şi confiscarea ḑiarului „Sloboda" din partea guvernului.

»Poporule croatŭ!«

Ai ajunsŭ la miseriă — şi inimicii tĕi încă nu sunt mulţămiţĭ!

Escĭ asupritŭ — şi încă rĕinţa duşmanilorŭ tĕi nu sĕ astĕmpĕră.

Escĭ sclavŭ — şi tiranii tĕi îţĭ dorescŭ mórtea.

Adu-ţĭ aminte de vechia ta gloriă, adu-ţĭ aminte de faptele tale viteze!!

Şi p'aceste ţi le négă unŭ omŭ, care mai înainte a servitŭ lui Dumneḑeu şi şi-a părăsitŭ pe Dumneḑeulŭ sĕu mişelesce; care ţi-a servitŭ ţie şi te-a trădatŭ mişelesce.

Elŭ te înjosesce — şi aceia, carĭ te-au împinsŭ în nenorocire îlŭ aplaudă.

Elŭ te vinde — şi cei ce dorescŭ peirea ta, îi ajută:

Noi, fii tĕi mulţămitorĭ, carĭ te iubimŭ, urîmŭ pe inimicii tĕi!

»Noi, fii tĕi mulţămitorĭ, afurisimŭ sĕmĕnţa, afurisimŭ numele, afurisimŭ memoria Iudei, care te-a trădatŭ: a lui Iosifŭ Miscatovicĭ şi a soţilorŭ sĕi!

Noi, fii tĕi mulţămitorĭ, ardemŭ de rĕsbunare, ardemŭ de dorulŭ ḑilei, în care trădătorii tĕi vorŭ primí rĕsplata meritată!

Datŭ în adunarea cetăţenilorŭ universitarĭ croaţĭ.

Agram 13 Iuliu. ‚Junimea universitară.‘

După acésta mai apărură în Agramŭ doue enunciaţiunĭ ale studenţilorŭ croaţĭ, carĭ asemenea au fostŭ confiscate. Cea d'ântâiu este unŭ apelŭ adresatŭ cătră junimea dalmatină, cea de a doua cătră junimea de dincolo de Sutla (Slovenii din Carniolia şi Stiria de sudŭ). Cea din urmă sună aşa:

Cătră junimea de dincolo de Sutla!

Fraţĭ de unŭ sânge!

Poporulŭ nostru întregŭ geme în sclăvia veneticilorŭ. Poporulŭ este dejositŭ — pentru că îi poruncesce acelŭ veneticŭ, pe care l'a apĕratŭ sute de anĭ cu vitejiă în contra sĕlbaticei invasiunĭ a semilunei. Stăpânulŭ sĕu este aḑi unŭ veneticŭ, care are sĕ-şĭ mulţăméscă esistenţa sa poporului croatŭ.

Pe unii din noi îi asupresce Maghiarulŭ, pe ceilalţĭ Neamţulŭ!

Nu scimŭ la care din noi le merge mai rĕu.

O mână criminală ne-a desbinatŭ, spre a ne suprimá aşa desbinaţĭ, mai uşorŭ şi spre a împedecá progresulŭ nostru.

Décă vomŭ cercetá mai adêncŭ causele carĭ au adusŭ poporulŭ nostru în acésta stare ticălósă, vedemŭ că în multe noi insişĭ suntemŭ de vină.

Din vechime ne combatemŭ unii pe alţii orbesce. Acésta este o mare greşală. De aceea unŭ veneticŭ domnesce asupra nóstră; noi suntemŭ de vină décă este aşa. Neunirea nóstră îĭ face cu putinţă a poruncĭ în casa nóstră. Trebue sĕ devenimŭ conscii de puterea nóstră, de propriele nóstre facultăţĭ; trebue sĕ fimŭ mândrĭ pe trecutulŭ nostru strălucitŭ, pe faptele vitejilorŭ noştrĭ strămoşĭ.

Până cândŭ vomŭ fi desbinaţi între noi, sórele libertăţii de aurŭ nu ne va lucí nicĭodată. Sĕ îngropămŭ discordia, sĕ ne unimŭ într'o conlucrare comună pentru libertatea şi progresulŭ poporului croatŭ. Acésta este datoria nóstră cea mai sfântă.

După ce mai provócă pe tinerii de dincolo de Sutla sĕ vină la Agramŭ sĕ visiteze universitatea, Apelulŭ încheiă aşa:

»Vĕ conjurămŭ în numele a totŭ ce e mai sântŭ naţiunei; vĕ conjurămŭ pentru laptele, ce l'aţi suptŭ la peptulŭ mamei; vĕ conjurămŭ în numele memoriei părinţilorŭ noştri glorioşĭ a Dumneḑeului celui viu, adunaţi-ve, în mijloculŭ nostru, în metropola Croaţiei, pentru ca împreună sĕ ne întărimŭ şi sĕ ne încurăgiămŭ în lupta pentru unitatea şi libertatea naţiunei nóstre sfâşiate şi asuprite!

Afacerea cu Ruşii din Berlinŭ.

Vorbindŭ despre mĕsurile de espulsiune ale poliţiei din Berlinŭ, ‚Neue Freie Presse« ḑice, că se pare, că trăimŭ în vremile, cândŭ poliţia era capulŭ la tóte şi individulŭ nimicŭ. Cu o severitate draconică poliţia poruncesce la sute şi mii de inşĭ, sĕ părăséscă oraşulŭ şi nu-şĭ ia nicĭ măcar ostenéla, sĕ arate mĕsurile pentru ce face acéstă gónă. Ei suntŭ nevoiţĭ sĕ plece din capitală, numai pentru că suntŭ născuţĭ Ruşĭ.

De mai mulţĭ anĭ încóce Bismarck stăruesce pe lângă puterĭ, a dobêndí o convenţiă în potriva anarchiştilorŭ, nihiliştilorŭ şi teroriştilorŭ. Negociările însĕ nu au avutŭ nicĭ unŭ resultatŭ, deóre-ce Franţa şi Anglia, la care s'au alăturatŭ şi Austria, nu au voitŭ a se uní cu Rusia şi Germania pentru a face o astfelŭ de convenţiune.

»Neue Freie Presse" e de părere, că espulsiunea Ruşilorŭ din Berlinŭ s'ar face în conţelegere cu guvernulŭ rusescŭ, şi că ar fi unŭ fructŭ alŭ pretiniei russogermane. Ruşii din capitalele Europei apusene sunt bănuiţĭ de stăpânirea din Petersburg, că stau în legătură cu conspiratorii din lăuntrulŭ împĕrăţiei şi că ei sunt sufletulŭ mişcărilorŭ revoluţionare. De aceea se şi crede, că guvernulŭ rusescŭ a cerutŭ alungarea lorŭ, nădăjduindŭ, că va sparge în acestŭ chipŭ unŭ cuibŭ periculosŭ.

Décă este aşa atuncĭ bine ḑice »Neue Freie Presse,» că chiar de i-s'ar estrădá poliţiei rusescĭ toţĭ nihiliştii din strĕinătate, ea totŭ nu ar puté sĕ-i nimicéscă. Nu s'a formatŭ óre ḑilele acestea în Varşovia unŭ mare conplotŭ nihilistŭ, care numai printr'o întêmplare romantică s'a putulŭ descoperí? Spre a combate o mişcare pornită din tóte clasele poporului, poliţia nu este destulŭ de tare. Aicĭ póte ajutá numai uuŭ guvernŭ înţeleptŭ, care sĕ caute sĕ vindece relele, ce bântuie societatea rusă.

Procederea celorŭ din Berlinŭ, nu va avé nicĭ unŭ folosŭ pentru Rusia. Elementele solide dintre Ruşii din capitala germană, carĭ nu s'au ascunsŭ de poliţiă, vorŭ suferi multŭ; cei periculoşĭ însă îşĭ vorŭ căuta alte culcuşurĭ făcêndŭ propagandă nihilistă în alte părţĭ. Dacă acésta e tótă înţelepciunea convenţiunei germane-rusescĭ atuncĭ mai bine era să nu-o mai lege. Dela unŭ guvernŭ germanŭ, care conduce unŭ poporŭ mare şi inteligentŭ, se póte cere, să nu vatăme fără nicĭ unŭ scopŭ, umanitatea cu care ne lălimŭ, că e gloria vécului nostru. Incheândŭ fóia vienesă felicită guvernulŭ austriacŭ, că în ciuda legăturei, ce-lŭ légă de Germania şi-a păstratŭ independenţa în cestiunea mijlócelorŭ, cu carĭ trebuescŭ combătute agitaţiunile anarchiste şi revoluţionare.

Relaţiunile între imperiulŭ germanŭ şi rusescŭ — se esprimă ‚Morgen Post‘ — sunt de multŭ aşa de intime, încâtŭ nu se póte admite nicĭ-decum casulŭ că imperiulŭ germanŭ prin persecutarea Ruşilorŭ ar manifestá unŭ actŭ de inimiciţiă faţă cu Rusia. De altă parte trebuie sĕ-i facemŭ guvernului reflesiunea, că deşĭ persecută scrupulosŭ pe socialiştĭ, totuşĭ sĕ nu fie cuprinsŭ de pasiunea, de a creá martirĭ politicĭ. Póte că guvernulŭ a avutŭ motive seriose pentru o astfelŭ de procedură. (Aşa credemŭ şi noi! Red. G. T.) Despre aceea că ar esistá în Berlinŭ o conspiraţiune nihilistă, séu e pe cale sĕ se formeze, nu se scie nimicŭ. Ne fiindŭ decĭ clarŭ lucrulŭ, poliţia din Berlinŭ ar trebui sĕ mai cruţe pe bieţii Ruşi, de carĭ se află aşa de mulţi în Berlinŭ.

Revisiunea constituţiunii în România.

Dămŭ locŭ aḑi legei de revisiune sancţionate şi promulgate în luna trecute. Ea sună aşa:

Preşedinţa ccnsiliului de miniştri

CAROLŬ I.

Prin graţia lui Dumneḑeu şi voinţa naţională, rege alŭ României.

La toţĭ de faţă şi viitorĭ, sănĕtate:

Adunările de reviḑuire a adoptatŭ şi Noi sancţionămŭ ce urméză:

LEGE.

In virtutea art. 129 din constituţiune, art. 1 din constituţiune se reviḑuesce şi se modifică în modulŭ următorŭ:

Art. 1. Regatulŭ României cu judeţele sale din drépta Dunărei constitue unŭ singurŭ statŭ indivisibilŭ.

Art. 24. Constituţiunea garantéză tuturorŭ libertatea de a comunicá şi publicá ideile şi opiniunile lorŭ prin graiu, prin scrisŭ şi prin presă, fiecare fiindŭ rĕspunḑĕtorŭ de abusulŭ acestorŭ libertăţĭ în casurile determinate prin codicele penale, care nicĭ într'unŭ casŭ nu va puté restrânge dreptulŭ în sine.

Nicĭ o lege escepţională nu se va puté înfiinţá în acéstă materiă.

Nicĭ censura, nicĭ o altă mĕsură preventivă pentru apariţiunea, vinderea séu distribuţiunea orĭ cărei publicaţiunĭ nu se va puté înfiinţá.

Nu este nevoe de autorisaţiunea prealabilă a nicĭ unei autorităţĭ pentru apariţiunea orĭ cărei publicaţiunĭ.

Nicĭ o cauţiune nu se va cere dela ḑiariştĭ, scriitorĭ, editorĭ, tipografĭ şi litografĭ.

Presa nu va fi pusă nicĭ odată sub regimulŭ avertismentelorŭ.

Nicĭ unŭ ḑiarŭ séu publicaţiune nu va puté fi suspendatŭ séu suprimatŭ.

Autorulŭ este rĕspunḑĕtorŭ de scrierile sale; în lipsa autorului este rĕspunḑĕtorŭ girantulŭ; ér în lipsa acestuia, editorulŭ.

Orĭ-ce ḑiarŭ trebue sĕ aibă unŭ girantŭ rĕspunḑĕtorŭ, care sĕ se bucure de drepturile civile şi politice.

Delictele de presă se judecă de juriu, afară de acele carĭ s'ar comite în contra persónei regelui şi a familiei regale séu contra suveranilorŭ statelorŭ strĕine. Aceste delicte se vorŭ judecá de tribunalele ordinare după dreptulŭ comunŭ.

Arestulŭ preventivŭ în materiă de presă este interḑisŭ.

Art. 40. Fie-care din adunărĭ verifică titlurile membrilorŭ sĕi şi judecă contestaţiunile ce se ridică în acéstă privinţă.

Nicĭ o alegere nu póte fi invalidată decâtŭ cu două treimĭ din numĕrulŭ membrilorŭ presenţĭ.

Art. 44. Senatulŭ alege din sênulŭ sĕu pe preşedinte, pe vice-preşedinţĭ, precum şi pe ceilalţĭ membrii ai biuroului sĕu.

Art. 45. Orĭ ce resoluţiune este luată cu maioritate absolută a sufragielorŭ, afară de ceea ce se va statornici prin regulamentele corpurilorŭ legiuitóre în privinţa alegerilorŭ şi representaţiunilorŭ.

In casŭ de împărţélă a voturilorŭ, proposiţiunea în deliberaţiune este respinsă.

Adunările ţinŭ şedinţe cu jumĕtate plusŭ unulŭ din numĕrulŭ membrilorŭ înscrişĭ în apelulŭ nominalŭ.

Art. 58. Corpulŭ electoralŭ este împărţitŭ în fiecare judeţŭ în trei colegiurĭ.

Art. 59. Facŭ parte din colegiulŭ ântâiŭ toţĭ aceia carĭ, întrunindŭ celelalte condiţiunĭ cerute de lege, au unŭ venitŭ funciarŭ ruralŭ séu urbanŭ de celŭ puţinŭ una mie două sute lei.

Art. 61. Facŭ parte din colegiulŭ II-lea toţĭ cei carĭ, întrunindŭ celelalte condiţiunĭ prevĕḑute de lege, au domiciliulŭ şi reşedinţa în oraşe şi plătescŭ cătră statŭ o dare anuală directă de orĭ ce natură de celŭ puţinŭ 20 lei.

Sunt scutiţĭ de censŭ în acestŭ colegiu:

a). Profesiunile libere.

b). Oficerii în retragere.

c). Pensionarii statului.

d). Cei ce au absolvitŭ celŭ puţinŭ învĕţămêntulŭ primarŭ.

Tóte comunele urbane din unŭ judeţŭ forméză unŭ singurŭ colegiu cu oraşulŭ de reşedinţă.

Art. 63. Facŭ parte din colegiulŭ III toţĭ carĭ nu sunt alegĕtorĭ în colegiulŭ I şi alŭ II şi plătescŭ o dare câtŭ de mică cătră statŭ.

Alegĕtorii acestui colegiu, carĭ au unŭ venitŭ funciarŭ ruralŭ de 300 lei în susŭ, şi carĭ sciu citĭ şi scrie potŭ sĕ voteze după voinţa lorŭ séu directŭ pe deputatŭ, la oraşulŭ de reşedinţă séu indirectŭ pe delegatŭ în comunele lorŭ, împreună cu alegĕtorii fără sciinţă de carte şi carĭ nu au venitulŭ cerutŭ.

Votéză asemenea directŭ, cu dispensă de censŭ:

a). Invĕţătorii sătescĭ şi preoţii.

b). Cei ce plătescŭ o arêndă anuală de ce ŭ puţinŭ 1000 lei.

50 alegĕtorĭ alegŭ unŭ delegatŭ.

Primarulŭ, notarulŭ, perceptorulŭ, şefulŭ de garnisónă, precum şi orĭce funcţionarŭ publicŭ nu vorŭ puté fi aleşĭ delegaţĭ.

Art. 62. Aceste trei colegiurĭ alegŭ directŭ în modulŭ următorŭ:

Colegiulŭ ântâiu alege câte doi deputaţĭ de fie-care judeţŭ, cu escepţiunea judeţelorŭ, Ilfovŭ, Iaşĭ, Doljŭ, Buzĕu, Mehedinţĭ, Prahova, Teleormanŭ, Băcău, Putna, Botoşanĭ şi Tutova, carĭ alegŭ după cum urméză:

Ilfovŭ, cincĭ; Iaşĭ şi Doljŭ, câte patru; Buzĕu, Mehedinţĭ, Prahova, Teleormanŭ, Băcău, Putna, Botoşanĭ şi Tutova, câte trei.

Colegiulŭ alŭ doilea alege precum urméză:

Bucurescĭ, nouĕ deputaţĭ; Iaşĭ şése; Craiova şi Ploescĭ, câte patru; Brăila, Turnu-Măgurele, Băcău, Romanŭ, Galaţĭ, Focşanĭ, Bĕrladŭ şi Botoşanĭ, câte trei; Buzĕu, Giurgiu, Huşĭ, Pitescĭ şi Turnu-Severinŭ, câte douĭ; iar cele-l'alte câte unulŭ.

Colegiulŭ alŭ treilea alege unŭ deputatŭ pentru fiecare judeţŭ, cu escepţiunea următorelorŭ judeţe, şi anume: Ilfovŭ, Doljŭ, Mehedinţĭ, Prahova, Buzĕu, Băcău, Putna şi Suceva, carĭ alegŭ câte douĭ.

Art. 68. Pentru Senatŭ corpulŭ electoralŭ se împarte în fie-care judeţŭ în două colegiurĭ.

Art. 69. Facŭ parte din colegiulŭ I. acei ce au unŭ venitŭ funciarŭ ruralŭ séu urbanŭ de celŭ puţinŭ 2,000 lei anualŭ, cu dispensă de censŭ pentru urmĕtórele persóne:

a). Foştii şi actualii preşedinţĭ séu vice-preşedinţĭ ai vre-unei din adunările legiuitóre;

b). Foştii şi actualii deputaţĭ şi senatorĭ, carĭ au făcutŭ parte din două legislaţiunĭ;

c). Generalii şi colonelii şi acei ce au unŭ gradŭ asimilatŭ cu acela de generalŭ séu colonelŭ;

d). Foştii şi actualii miniştrĭ séu representanţĭ diplomaticĭ ai ţĕrii;

e). Foştii şi actualii membri séu preşedinţĭ de

curte, procurorĭ-generalĭ pe lângă curţile de apelŭ, preşedinţĭ, membri séu procurorĭ la curtea de casaţiune;

f). Acei ce au diplomă de doctorŭ séu de licenţiatŭ în orĭ ce specialitate şi carĭ vorŭ fi esercitatŭ profesiunea lorŭ în timpŭ de şese anĭ;

g). Membrii Academiei române. (Va urma)

Corespondenţa nóstră din Comitate.

De sub Codrulŭ Selagiului, 10 Iulie 1884.

In 16 a. l. c. cam pe la orele 6 p. m. după o arşiţă de nesuferitŭ, ce-a domnitŭ în dilele trecute, nisce nuorĭ greí se rĕdicară de-asupra Codrului; fulgerĭle şi tunetele ne prevesteu o furtună grozavă..... Aşa s'a şi întêmplatŭ; o plóie însoţită de grindină desă a acoperitŭ curêndŭ hotarulŭ comunei Odescĭ aşa, încâtŭ preste puţinŭ timpŭ sĕmĕnăturile frumóse de mai înainte — în mare parte — se distruseră cu totulŭ. Dară n'a fostŭ destulŭ numai cu atâta, în urma plóiei torenţiale, douĕ văi ce curgŭ dela Codru pe douĕ marginĭ ale comunei, au esundatŭ. Dintr'unŭ délŭ până în celalaltŭ nu vedéi decâtŭ numai apă.

Dauna căşunată, atâtŭ prin grindină, câtŭ şi prin esundare, e nespusŭ de mare. Furia valurilorŭ a dusŭ cu sine şi animale; douĕ case le-au rĕdicatŭ din temelii, împreună cu una din ele au cădutu pradă apelorŭ o fată de 18 anĭ şi unŭ pruncŭ trecutŭ de unŭ anŭ, ai cărui părinţĭ erau duşĭ ca dilerĭ peste Codru la Satu-mare. Mai erá sĕ se pérdă şi o a treia fiinţă omenéscă, décă acésta nu ar fi fostŭ salvată într'unŭ modŭ chiar miraculosŭ de către tinĕrulŭ preotŭ Vasiliu Gavrişŭ, care de trei orĭ s'a aruncatŭ în valurĭ, luptândŭ cu ele pentru scăparea unei sêrmane ţĕrance apucată de furia lorŭ. —

Acéstă faptă nobilă a d-lui preotŭ a fostŭ încoronată în diua următóre prin o altă faptă nu mai puţinŭ nobilă. Aflându-se adecă cadavrele nefericiţilorŭ amintiţĭ mai susŭ, d-lŭ preotŭ a pusŭ sĕ le ducă la casa parochială de unde, necruţândŭ nicĭ banĭ, nicĭ orstenelă le-a îngropatŭ în celŭ mai cuviinciosŭ chipŭ, părinţii lorŭ nefiindŭ acasă.

Dar nu numai acestea suntŭ faptele pentru carĭ meritá a fi cunoscutŭ publicului preotulŭ Gavrişiu. Timpulŭ scurtŭ, de cândŭ servesce ca preotŭ l'a folositŭ numai spre înaintarea binelui comunŭ, servéscă ca esemplu renoirea bisericei şi organisarea scolei, pentru care chiar din ale sale multŭ a spesatŭ.

Erá pre aci sĕ finescŭ, décă scumpa Gazetă în Nr. 103—104 a. c. nu-mĭ aducea aminte, că numele lui V. G. e deja cunoscutŭ on. publicŭ cetitorŭ, din „darea de sémă a alegerilorŭ din Selagiu« unde şi numele dênsului e înşiratŭ, între acei bărbaţĭ bravĭ, pentru carĭ s'a fostŭ datŭ ordinŭ de escortare. Nu sciu ce s'a întêmplatŭ până acuma cu ceialalţĭ inşĭ, sciu însă că V. Gavrişŭ, bravulŭ preotŭ alŭ Odescilorŭ e citatŭ pe 26 a l. c. înaintea judelui investigătorŭ dela tribunalulŭ regescŭ din Zĕlău pentru unele pĕcate ce le-ar fi comisŭ înaintea alegerilorŭ de deputaţĭ dietalĭ. Ce ar fi pĕcătuitŭ aşa de greu nu se scie. Atâta se scie însă, că preotulŭ Gavrişŭ înainte de alegerĭ, a cutezatŭ a dice înaintea poporenilorŭ sĕi, că dênsulŭ e „Românŭ« şi urmarea spuselorŭ lui a fostŭ, că poporulŭ — afară de vre-o 3—4 nepricepuţĭ — a urmatŭ pe calea, pe care a mersŭ dênsulŭ. Apoi trebue sĕ ne mai aducemŭ aminte, că în timpulŭ de acuma a ne numí noi Românii aceea ce suntemŭ e unŭ pĕcatŭ, a căruia deslegare stă în puterea d-lui ministru Tisza, care prin ucenicii sĕi împarte canónele. De unŭ asemenea canonŭ póte sĕ fie impărtăşitŭ şi preotulŭ Odescilorŭ. Orĭ şi cum s'ar întêmplá însĕ se vorŭ convinge rĕuvoitorii noştri, că prin astfelŭ de apucăturĭ nu ne vorŭ îngrozĭ, şi se vorŭ mai convinge »că Românulŭ e dedatŭ a răbdá până la unŭ timpŭ — dar a se teme nicĭodată!« a. u.

Deva, 27 Iuliu 1884.

Vĕ scriu ceva despre starea sĕmĕnăturilorŭ în comitatulŭ Hunedórei:

Pe la noi sĕmênăturile s'au arĕtatŭ îmbucurătóre, dar la secerişŭ cam fără sporiu; grânele mai târdiu sĕmênate au fostŭ tăciunite şi pălite; cele de timpuriu sĕmânate au fostŭ frumóse; aşa şi cucuruzele; póme; afară de prune, nu sunt ér în vii jumĕtate róda şi şi acésta cam înapoiată din causa ploilorŭ recĭ.

In 21, 22 şi 23 Iuliu au datŭ pe la noi nisce ploi marĭ cu vifore, de au eşitŭ tóte apele din matca lorŭ, şi rîurile Cerna şi Murĕşulŭ. Apa ne-a năpăditŭ câmpurile şi fênaţele, ridicându-se la $\frac{1}{2}$ metru; toţĭ economii din tóte părţile au eşitŭ sĕ-şĭ scótă grâulŭ, sĕcara, fênulŭ etc. din apă. Esundarea acésta a făcutŭ marĭ pagubĭ, ba în unele locurĭ a mai bătutŭ şi pétra.

Hotarulŭ Devei n'arŭ fi fostŭ de altmintrelea aşa tare înnecatŭ, décă superiorii comitatului acestuia s'ar fi interesatŭ de regularea Murĕşului şi Cernei. Pentru Murĕşŭ s'au adunatŭ prin aruncŭ în acestŭ comitatŭ resp. celŭ vechiu de vre-o 11—12 anĭ 11 mii florinĭ. Şi ce s'a întêmplatŭ cu banii acestia? Nimica. Ba, comunele au mai căratŭ încă şi câte-va sute de stânjinĭ de pétră şi în urmă şi aceştia au dispărutŭ şi aşa a adormitŭ totŭ lucrulŭ. — Causa regulărei Murĕşului s'a înnoitŭ éră acum la comitatŭ — se va alege séu nu ceva de ea — nu scimŭ. — Pentru regularea Cernei din susŭ au datŭ trei comune 800 fl. ca sĕ se facă în primăvéra acestui anŭ. Dar nimica până acuma nu s'a făcutŭ şi din aceste pricinĭ suferimŭ cu toţii, că nu avemŭ în cătrău sĕ mai ne plângemŭ. Astfelu mergŭ trebile sub domnia de acuma

On. domnĭ dela administraţiune arŭ fi vremea sĕ-şĭ îndrepte atenţiunea asupra acestorŭ împrejurărĭ, ce pretindŭ o grabnică resolvare, căcĭ e vorba de binele şi folosulŭ comunelorŭ. N. O.

Adunarea despărţ. XII. alŭ Asociaţiunei transilvane.

Sub-comitetulŭ acestui despărţĕmêntŭ cu reşedinţa în Deeşŭ publică următorulŭ apelŭ.

Domnule!

»Asociaţiunea transilvana« de 32 de anĭ năsuesce în continuu la resolvarea problemei sale »înflorirea literaturei şi înaintarea culturei poporului românŭ.“

Spre apropierea măcarŭ în parte de acestŭ scopŭ înaltŭ lucră şi despărţĕmêntulŭ, ce representămŭ; şi pentru împlinirea mai cu succesŭ a acestei datorinţe s'a statoritŭ ţinerea adunărilorŭ nóstre anuale în diferite locurĭ, şi pentru anulŭ curentŭ s'a defiptŭ serbarea aceleia pre 10 Augustŭ a. c. în Lapuşulŭ-ung.

Fiindŭ că se apropiă acestŭ terminŭ avemŭ onóre a ne îndrepta către d-ta, cu aceea rugare frăţéscă sĕ binevoescĭ a ne sprijiní in acéstă întreprindere naţională, înscriindu-te singurŭ de membru alŭ asociaţiunei ordinarŭ orĭ şi numai ajutătorŭ, séu binefăcĕtorŭ învitândŭ şi pre alţĭ amicĭ şi cunoscuţĭ ai d-tale a se însinuá de atarĭ şi astfelŭ primindŭ d-ta onorifica însărcinare de colectante a năsui din tóte puterile de a âduná câtŭ de mulţĭ sprijinitorĭ ai acestei instituţiunĭ salutarĭ, — apoi sumele strînse ale trămite acestui comitetŭ câtŭ de curêndŭ şi înainte de adunarea din Lăpuşu, orĭ ale administra la adunare.

De sine se înţelege, că poporulŭ nostru încă se póte provocá la contribuirĭ după puterĭ începêndŭ chiar şi de la 10 cr. v. a. că pentru elŭ este creată acésta întrunire, fiindŭ că tinerimea lui sĕ ajută; se facemŭ decĭ cum ne spune poetulŭ Andreiu Mureşianŭ:

»Invĕţă odată şi tu Românime«
A strînge la peptuţĭ pe dulcii tĕi fraţĭ
Şi-a pune la cale, c'a ta tinerime
Sĕ fie înfrăţită ca bradii 'n Carpaţĭ!«

Din Şedinţa subcomitetului despărţĕmêntului XII alŭ »Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ“ ţinută în Deeşŭ la 27 Iuliu st. n. 1884,

Petru Mureşanu, secretarŭ. Augustinŭ Muntenu, directorŭ.

Invĕţătorulŭ românŭ din Sânt-Ióna ne trimite o descriere a păgubilorŭ, ce au căusatŭ în acea comună potopulŭ şi grindina — câtŭ nuca de mare — ce a cădutŭ în diua de 19 Iulie pe sêrmana comună. Mai mare pagubă au avutŭ ţĕranii, alŭ cărorŭ apelŭ îlŭ publicămŭ aicĭ, recomandându-lŭ atenţiunei Românilorŭ, către care este şi îndreptatŭ:

Apelŭ.

către onoratulŭ publicŭ românŭ!

Subscrişii, locuitorĭ din comuna Sânt-Ioana, comitatulŭ Bistriţa-Năsăudŭ, în 19 Iulie a. c. amŭ suferitŭ o mare nenorocire, nimicindu-ne unŭ torentŭ de ghiaţă întréga recoltă a viilorŭ nóstre, ce au fostŭ plântate de noi înşi-ne acuma sunt cincĭ anĭ şi earĭ cu multe ostenele şi sudorĭ le-amŭ cultivatŭ sperândŭ că vomŭ avé folosŭ dela dênsele; dar în deşertŭ, căcĭ chiarŭ cándŭ aceste vii sĕ arătau cu resplata lorŭ torentulŭ le-a nimicitŭ totalŭ, aşa că dauna, după cum arată alăturatulŭ documentŭ oficiosŭ alŭ comunei, sĕ urcă la cifra de 1200 fl.

Subscrişii ne rugămŭ cu umilinţă şi apelămŭ la onoratulŭ publicŭ şi la toţĭ Românii bine-voitorĭ, de orĭ şi unde, ca cu câtŭ va bine voì, şi-i va lăsá inima sĕ ne întindă mână de ajutorŭ ca Români bine-voitorĭ, sĕ le ajute D-deu şi sĕ-i ferescă de asemenea nenorocirĭ ca care am avutŭ noi.

Generoşii sprijinitorĭ sĕ binevoéscă a ne trămite contribuirile eventuale la adresa d-lui Gabrielŭ Botêrlă, înv. conf. în comuna Sânt-Ioana, posta ultimă Nagy-Sajó.

Contribuirile binevoitóre se vorŭ publicá prin diare.

Sânt-Ioana, 21 Iulie 1884.

Gabrielŭ Botêrlă, înv. conf.
Ioane şi Grigore Botârlă, economĭ.

Convocare.

Se aduce la cunoscinţă publică, că pentru resolvirea urgentă a unorŭ cause din cerculŭ de activitate alŭ despărţămêntului, pe diua de 11 Augustŭ a. c. 8 ore a. m. sĕ conchiamă la Şiumleulŭ Silvaniei adunare generală estraordinară.

Onoraţii domnĭ membrii ai Asociasiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ şi ai acestui despărţămêntŭ, precum şi toţĭ aceia, carĭ se intereséză de scopulŭ ce urmăresce Asociaţiunea nóstră, suntŭ învitaţĭ sĕ binevoéscă a participá la acea adunare.

Din şedinţa despărţămêntului XI. ţinută în Şimleulŭ Silvaniei la 13 Iuliu 1884.

Alimpiu Barbolovicíu, vicariulŭ Silv. şi dir. desp. XI. A. Cosma, secret.

Diverse.

Bismarck. — In grădina de véră din Petersburgŭ se întâlnì odată fostulŭ împĕratŭ alŭ Rusiei cu Bismarck. Se primblară o vreme împreună, până ajunseră la o sentinelă. Bismarck întrebà, de ce stă straja acolo. Impĕratulŭ nu sciù sĕ-i spună nimicŭ; întrebà pe adjutantulŭ acestuia — nu scia; întrebà pe ostaşŭ şi-i rĕspunse: »Aşa-i porunca!« Toţĭ ómenii palatului nu sciau a spune altceva, decâtŭ: „Aşa-i porunca!« In sfêrşitŭ venì unŭ lacheu bĕtrânŭ, care le spuse, că i-au spusŭ lui tată-sĕu, totŭ omŭ bĕtrânŭ, că împĕrătésa Ecaterina a găsitŭ odată acolo unŭ ghiocelŭ eşitŭ pré de vreme, aşa că i s'a făcutŭ milă de elŭ, şi a pusŭ o strajă sĕ-lŭ păzéscă. Obiceiulŭ din bĕtrânĭ nu se perde — şi aşa sta şi ostaşulŭ sĕ păzéscă — ce óre?....

*

Cei ce plătescŭ mai multă dare în comitatulŭ Aradului — Conspectulŭ oficiului de dare pentru anulŭ 1885 ne arată în fruntea listei pe următorii: Contele Károlyi Tibor (în Macea) cu dare de 12625 fl. 34 cr., contele Zselinszky Robert (Curticĭ) cu dare de 9550 fl. 3 cr., contele Wenkheim Friedrich (Socodorŭ) cu dare 8640 fl. 34 cr., Solymosi Ladislau (Boroş-ineu) cu 7900 fl. $45\frac{1}{2}$ cr., Bohuş Sigismundŭ (Şiria) 6216 fl. 97 cr., Bohuş Stefanŭ (Şirea) 5550 fl. $73\frac{1}{2}$ cr., Baronulŭ Atzél Ludovicŭ (Boroş-ineu) 5436 fl. $97\frac{1}{2}$ cr., Bohuş Ladislau (Şirea) 5326 fl. $77\frac{1}{2}$ cr., Kinczig Ioanŭ (E. Şimandŭ) 4574 fl 2 cr., Br. Simonyi Ludovicŭ (Vădasŭ) 4205 fl. 65 cr., Czárán Emanuelŭ (Şepreuşŭ) 3921 fl. $99\frac{1}{2}$ cr.

*

Salvatorulŭ vieţii Ţarului reposatŭ. — Se scrie prin diarele rusescĭ, că pe la sfêrşitulŭ sĕptĕmânii trecute 'şĭ-a serbatŭ iubileulŭ de 50 de anĭ unŭ bĕtrânŭ de totŭ căruntŭ, cliserulŭ bisericei sf. Nicolae din Petersburg, Acésta în sine încă nu arŭ fi ceva demnŭ de amintitŭ, dar Sergiu Titoff, iubilantulŭ a mêntuitŭ în douĕ rêndurĭ viéţa Ţarului reposatŭ Nicolae. Intâia órá: în Aprile 1848 Ţarulŭ trecea din întêmplare pe dinaintea unei bisericĭ, în care tocmai isbucnise focŭ. In învălmăşală generală se aruncau mobile din etagiulŭ alŭ 3-lea. Titoff facea atenţĭ pe cei ce treceau să se feréscă, şi apropiindu-se de unŭ domnŭ, îi dise: »Domnule, dă-te la o parte.« Ţarulŭ, căcĭ elŭ era acelŭ domnŭ, la care sĕ adresase clisierulŭ, sta neclintitŭ pe locŭ. Atuncĭ Titoff îlŭ apucà de gulerulŭ chepenégului şi-lŭ împinse la o parte dicêndŭ:

»Fereşce-te, sĕ nu te omóre« Ţarulŭ făcu doi paşĭ îndĕrăptŭ, în aceaşĭ clipă cădu o bêrnă uriaşă din alŭ treilea etagiu chiar pe acelŭ locŭ, unde stătuse elŭ Domnitorulŭ sărutà pe Titoff şi-lŭ provocà, sĕ se presenteze în palatulŭ împĕrătescŭ. „Cum se intru eu acolo,“ rĕspunse acesta rîdêndŭ. „Vină numai,“ rĕspunse monarchulŭ; „căcĭ impĕratulŭ este care vorbesce cu tine.“ In palatŭ apoi i s'au dăruitŭ unŭ ceasornicŭ şi unŭ lanţŭ de aurŭ. A doua óră Titoff i-a venitŭ Ţarului în ajutorŭ, cândŭ caii dela trăsura lui o luară la fugă şi erau sĕ-lŭ rĕstórne. Curagiosulŭ cliserŭ a prinsŭ frênele şi a opritŭ caii. Ce darŭ a primitŭ de astădată nu se scie.

*

Ultimulŭ momentŭ alŭ unui actorŭ. — Matheos, neuitatulŭ comicŭ alŭ Englesilorŭ, alŭ cărui talentŭ a pusŭ în mirare mii de ómenĭ, zăcea în patŭ, bolnavŭ de mórte. Credinciosulŭ sĕu servitorŭ, care erá fórte speriatŭ, în locŭ sĕ-i pună medicină în lingură, i-a turnatŭ din erore cerneală. „D-deulŭ meu, e cerneală, ce vrei sĕ-i dai,“ strigà amărîtŭ unŭ pretinŭ, care şedea lêngă patulŭ bolnavului. „Lasă-lŭ“ dise Matheos, „se face numai o pată în stomachŭ; voi înghiţi o bucată de hârtiă sugătóre şi se va duce îndată.“ Douĕ minute după acésta, comiculŭ şi-a datŭ rîdêndŭ sufletulŭ.

*

Femeia. — Póte nicĭ odată nu s'a vorbitŭ aşa multŭ despre femeiă ca în dilele nóstre; nicĭ odată cestiunea femeei n'a fostŭ mai multŭ agitată ca acuma. Nimenea nu póte trage la îndoială influinţa ei în politică într'unŭ timpŭ cu deosebire, cândŭ tótă lumea face politică. De multe orĭ femeia jócă unŭ rolŭ cu multŭ mai însemnatŭ de câtŭ bărbatulŭ, pentru că are fineţă, tactŭ şi astuţiă. Şi apoi ea are unŭ avantagiu, pe care noi nu-lŭ avemŭ, farmeculŭ şi frumseţea. Femeia este o fiinţă diabolică séu divină, după societatea, în care trăesce, după educaţiunea şi adeseorĭ şi după nascerea sa. Ceea ce nu se póte contestá, e, că ea se acomodéză mai lesne decâtŭ bărbatulŭ situaţiunilorŭ nouĕ. O femeiă din poporŭ póte fórte bine devenì o regină cum se cuvine. — La teatru ea întrece cu multŭ pe bărbatŭ. In baletŭ nu e nimicŭ mai prostŭ ca unŭ bărbatŭ, care jócă; pe cândŭ cea mai neînsemnată balerină face unŭ óre care efectŭ. — In pictură totŭ asemenea. Portretulŭ unui bărbatŭ n'a rĕuşitŭ nicĭ odată ca portretulŭ unei femei, şi eu sunt sigurŭ, că o grupă de amazóne ar face unŭ efectŭ mai bunŭ la defilare, ca unŭ escadronŭ brilantŭ de oficerĭ. Şi de ce acésta? pentru că bărbatulŭ e prosă, şi femeia e poesiă. După unii femeea este unŭ simplu obiectŭ de luxŭ şi de plăcere. Alţii susţinŭ, că D-deu nu i-a făcutŭ inimă; cine are însĕ mai bună inimă ca o mamă? ca şi poesia, femeea nu sufere nicĭ mediocritatea, nicĭ contradicerea. Ea e o graţiă séu unŭ biciu, unŭ ângerŭ, séu unŭ demonŭ, o mângăiere séu o epidemiă. Dar ét-o în superioritatea sa asupra omului: ea e mama umanităţii; ea nasce pe omŭ, făcêndu-lŭ apoi prin crescere bunŭ séu mişelŭ. — Décă femeea a perdutŭ genulŭ omenescŭ dândŭ lui Adamŭ sĕ mănânce póme din pomulŭ opritŭ, ea este destinată sĕ-lŭ şi mântuéscă.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 28 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.15	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	92.05	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Rentă de hârtiă 5%	89.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	115.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.25	Renta de hârtiă austriacă	81.05
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.85
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aurŭ austr.	103.30
Bonurĭ rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	135.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Acţiunile băncei austro-ungare	858.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.25	Act. băncei de creditŭ ung.	310.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Act. băncei de creditŭ austr.	308.—
Bonurĭ rurale transilvane	101 50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.75
		Napoleon-d'orĭ	9.66½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	59.60
		Londra 10 Livres sterlinge	121.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 13 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	93½	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%)	»	95¼	»	—
» convert. (6%)	»	97	»	98
Împr. oraş. Buc. (20 l.)	»	34	»	—
Credit fonc. rural (7%)	»	102	»	102¾
» „ „ (5%)	„	90½	„	91
» » urban (7%)	»	101	»	102
» » » (6%)	»	97	»	98
» » » (5%)	»	87¼	»	88
Banca naţională a României	»	1325	»	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom.	»	344.	»	345½
« » » Naţională	»	240½	»	—
Aurŭ	»	5 30.	»	—
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.07.	»	2.09

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 29 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.16	Vênd.	9.18
Argint românesc	»	9.10	»	9.15
Napoleon-d'orĭ	»	9.64	»	9.67
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.96
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5.62	»	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere complete din „Gazetă“ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştri, carĭ au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe una jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se potŭ face la **1** şi **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ	12 fl. v. a.
„ „ „ ½ „	6 „ „
„ „ „ ¼ „	3 „ „
Se acórdă abonamente şi lunare cu	1 „ „
Pentru România şi străinătate pe anŭ	36 francĭ
„ „ „ „ ½ „	18 „
„ „ „ „ ¼ „	9 „

Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea ḑiarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârḑiere.

Administraţiunea.

Tipografia Alexi Braşovŭ.